

ÖZET/ABSTRACT

Korunan alanların varlıklarının korunması, kullanımı ve yönetimi konularında çatışmalar yaşandığı literatürde sıkça dile getirilmektedir. Korunan alanların özellikle yerel halk ve diğer paydaşlarla olan etkileşimi göz ardı edilmeden, planlama öncesi ve sonrasında alan yönetimi sürecine bu paydaşların dahil edilmesi faydalı görülmektedir. Korunan alanların yönetiminde katılımcılık ve tampon bölge kavramları Türkiye'de ilk kez Küre Dağları Milli Parkı (KDMP)'nin planlanması sırasında gündeme gelmiştir. Bu çalışmada, KDMP örneğinde korunan alanlarda çatışmanın varlığını ortaya koymak ve bu korunan alan için bir çatışma yönetimi modeli oluşturmak amaçlanmıştır. Korunan alanlar için başlıca ilgi grupları olarak; alandan sorumlu kurum ve kuruluşlar, alandaki yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, yerel halk ve diğerleri (turistler, medya, üniversiteler vb.) şeklinde ele alınmaktadır. Bu çalışmada bu ilgi gruplarının çatışma yönetimindeki önemi araştırılmıştır. 2015-2018 yıllarını kapsayan bu çalışma, arazi gözlem ve incelemelerini, bireysel görüşmeleri, anketleri ve elde edilen verilerin çatışma analizi kapsamında analizini içermektedir. Anketler 110 farklı köyde 425 bireye uygulanmıştır. Ayrıca kamu ve sivil toplum kuruluşlarını temsilen 31 birey ve milli park yönetiminden de 6 birey ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; milli parkın ilanıyla yaşanan olumsuzluklar genel olarak milli parka ve milli park yönetimine mal edilmektedir. Özellikle bilgi eksikliği ve iletişimsizliğin bu alandaki çatışmalarda önemli bir yeri vardır. Genel olarak; milli park uygulamaları, yaban hayatı etkinliği, orman kaynaklarının kullanımı ve turizm etkinliklerinin milli park yönetimi sürecinde çatışmalara sebep olduğu belirlenmiş ve bu çatışmaların yaşanmasındaki nedenler ve olası sonuçlar tespit edilmeye çalışılmıştır. Bireylerin korunan alanla ilgili çatışma çıkması durumundaki tepkileri ölçülerek, çatışma stilleri belirlenmiş ve bunların uygun çatışma yönetimi stratejileri oluşturulmaya çalışılmıştır. Korunan alanla ilgili herhangi bir çatışma çıkması durumunda yerel halk milli park yönetiminin en çok hükmetme ve kaçınma stilini kullandığını iddia ederken; milli park yönetimi ise problem çözme ve uyma stilini kullandıklarını belirtmiştir.

Conflicts in the protection, use and management of the assets of protected areas are frequently mentioned in the literature. It is considered beneficial to include local people and other stakeholders in the area management process before and after planning, without neglecting the interaction of protected areas particularly with these stakeholders. Buffer zones and participatory approach concepts in the management of protected areas came to the fore for the first time during the planning of the Küre Mountains National Park (KMNP). In this study, it is aimed to disclose the existence of conflict in the protected areas in the case of KMNP and to create a conflict management model for this protected area. The institutions and organizations responsible for the field, local governments, non-governmental organizations, local people and others (tourists, media, universities, etc.) is addressed as the main interest groups for the protected areas. In this study, the importance of these interest groups in conflict management was investigated. This study, which covers the years 2015-2018, includes field observations and researches, individual interviews, questionnaires and analysis of the obtained data within the scope of conflict analysis. The questionnaires were applied to 425 individuals in 110 different villages. In addition, interviews were conducted with 31 individuals representing public institutions and non-governmental organizations and 6 individuals from the national park administration. According to the findings, the encountered problems with the declaration of the national park is generally attributed to the national park and the national park administration. In particular, the lack of information and lack of communication has an important role in the conflicts in this area. Generally, national park applications, wildlife activity, utilization of forest resources and tourism activities have been determined to cause conflicts in the process of national park management and the reasons for these conflicts and possible results have been tried to be determined. Conflict styles have been identified and appropriate conflict management strategies have been tried to be established by measuring the responses of individuals in the case of a conflict in the protected area. In the event of any conflict within the protected area, the local people claimed that the national park administration mostly uses forcing and avoiding style; the national park management stated that they use the problem solving and obliging style.